

PŘEDMLUVA

Statistická ročenka Libereckého kraje je klíčovou publikací Krajské správy Českého statistického úřadu v Liberci přinášející souborný statistický přehled o kraji a jeho dílčích územních celcích. Díky svému rozsahu může podrobněji a souhrnně zobrazit demografický, sociální a ekonomický vývoj kraje. Mimo to poskytuje i vybrané údaje o životním prostředí. V letošním roce je vydáván již 23. svazek této publikace. Významnou výhodou všech předchozích ročníků, a i toho letošního, vedle obsahově sjednocené podoby ve všech krajích, byla vždy i skutečnost, že ve struktuře kapitol publikace navazovala na příslušný ročník celostátní statistické ročenky, zpracovávané Českým statistickým úřadem.

Obsah letošní ročenky v mnohém navazuje na vydané předchozí ročníky. Hlavní obsahovou změnou je v tomto vydání změna názvu kapitoly Zdravotnictví na Zdraví spolu s rozšířením publikovaných informací a zařazení dalších údajů ze Sčítání lidu, domů a bytů 2021 v příslušné kapitole. Dále pak v kapitole Volby najdou čtenáři výsledky lednové volby prezidenta republiky. Údaje o kraji jsou v zásadě publikovány za období 2020 až 2022, ve vybraných ukazatelích pak v delší časové řadě od roku 2000. Publikace je k dispozici v elektronické podobě na internetu, ale i v tištěné formě.

K 1. lednu 2021 došlo na základě zákona č. 51/2020 Sb., o územně správním členění státu ke změně hranic některých okresů a správních obvodů, nové hranice jsou promítnuty do map v úvodu ročenky. Podrobnější údaje o změnách v území uvádíme v kapitole Souhrnná charakteristika, okresy. Je však potřeba zdůraznit, že všechny zde publikované údaje (včetně kartogramů) odpovídají územní struktuře platné právě v příslušném roce.

V územním pohledu jsou vedle informací o kraji publikována dostupná data podle okresů a v kapitole Správní obvody, obce podle správních obvodů obcí s rozšířenou působností, dále jsou zde uvedeny vybrané údaje o správních obvodech obcí s pověřeným obecním úřadem, o městech a několik ukazatelů o jednotlivých obcích. Přehledná mezikrajská srovnání čtenář nalezne v elektronické podobě této publikace na webu, případně přímo v samostatné publikaci Srovnání krajů v České republice s termínem vydání 18. ledna 2024.

Vzhledem k rozsahu ročenky není možné, aby publikované tabulky obsahovaly podrobnější členění dat. Pokud čtenáře podrobnější údaje zajímají, může se obrátit přímo na krajské pracoviště informačních služeb Českého statistického úřadu.

Metodické vysvětlivky k jednotlivým kapitolám jsou umístěny souhrnně za datovou částí. Jsou k nim přiřazeny také odkazy na zdroje dat, ze kterých se při zpracování ročenky vycházelo, vysvětlení zkratk používaných v ročence a značek na geografické mapě kraje.

Základním zdrojem zveřejněných údajů jsou státní statistická zjišťování. Vedle datových zdrojů Českého statistického úřadu byly využity dostupné informace z ministerstev a dalších institucí, které jsou podrobně uvedeny v přehledu „Zdroje dat převzatých z ministerstev a dalších institucí“ a zároveň v příslušných tabulkách, grafech nebo kartogramech. Značná část publikovaných údajů je pravidelně doplňována do regionálních databází ČSÚ – např. KROK (kraje, okresy) nebo MOS (městská a obecní statistika), případně poskytována v dlouhodobých časových řadách. Významným zdrojem těchto informací je rovněž Veřejná databáze (VDB), která je přístupná na internetových stránkách ČSÚ <https://vdb.czso.cz>.

Krajská ročenka není určena k tomu, aby obsáhla všechny informace, které státní statistika shromažďuje a zpracovává. Podrobnější data o vývoji kraje, okresů, správních obvodů, obcí či mikroregionů jsou zveřejňována i v dalších produktech krajské správy (např. statistický bulletin, publikace demografického charakteru, tematicky zaměřené analýzy apod.), které jsou k dispozici v elektronické podobě na internetu. Právě na internetových stránkách Krajské správy ČSÚ v Liberci (www.liberec.czso.cz) lze nalézt mnoho dalších užitečných informací, a to nejen nejaktuálnější data, ale také zajímavosti o kraji, grafické výstupy, informace pro respondenty statistických zjišťování, údaje o vlastní činnosti úřadu a mnohé další. Koncem října 2023 byla zveřejněna další krajská analýza, tentokrát na téma „Sčítání lidu, domů a bytů 2021“, která byla zpracována podle jednotné osnovy ve všech krajích.

Dlouholetá zkušenost a zájem uživatelů o informace v regionálním členění nás vedou k přesvědčení, že naše krajská statistická ročenka bude i nadále vyhledávaným informačním pramenem pro odbornou i laickou veřejnost. Stejně jako v předchozích letech rádi uvítáme Vaše případné náměty a připomínky k obsahu ročenky, které nám mohou být cenným přínosem při přípravě regionálních publikací v roce 2024.

Všem autorům i spolupracovníkům patří poděkování za úsilí i čas, který obsahové i technické přípravě publikace věnovali.